

LIETUVOS RESPUBLIKOS TARPTAUTINIŲ SUTARČIŲ ĮSTATYMAS

1999 m. birželio 22 d. Nr. VIII-1248
Vilnius

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis

1. Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis – tarptautinės teisės principų ir normų reglamentuotas susitarimas, kurį raštu sudaro Lietuvos Respublika su užsienio valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, nesvarbu, koks sutarties pavadinimas ir ar sutartį sudaro vienas, du ar keli tarpusavyje susiję dokumentai.

2. Lietuvos Respublikos ministerijų ar Vyriausybės įstaigų bei kitų valstybės institucijų vardu ir pagal jų kompetenciją sudaromi su atitinkamomis užsienio valstybių ar organizacijų institucijomis susitarimai nėra Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys. Jų rengimo bei sudarymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Šios sutartys registruojamos atskirame registre, kurio tvarkytoja yra Užsienio reikalų ministerija.

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

Šis įstatymas nustato visų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarką, neatsižvelgiant į tai, kokia institucija ar koks pareigūnas nustatyta tvarka sudarė Lietuvos Respublikos tarptautinę sutartį.

II. LIETUVOS RESPUBLIKOS TARPTAUTINIŲ SUTARČIŲ SUDARYMAS

3 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymo iniciatyvos teisė

Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymo iniciatyvos teisę turi Lietuvos Respublikos Prezidentas, Ministras Pirmininkas, užsienio reikalų ministras, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos nustatyta tvarka – Lietuvos Respublikos ministerijos ir Vyriausybės įstaigos.

4 straipsnis. Sprendimų dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymo tikslingumo priėmimas

1. Sprendimus dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymo tikslingumo pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos, šio ir kitų įstatymų bei tarptautinės teisės reikalavimus priima Lietuvos Respublikos Prezidentas, Vyriausybė arba jos pavedimu ir nustatyta tvarka – Užsienio reikalų ministerija.

2. Priimant sprendimą dėl Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties sudarymo tikslingumo turi būti apsvarstyta, ar šios sutarties projekto nuostatos atitinka Lietuvos Respublikos Konstituciją, Lietuvos Respublikos užsienio politikos ir nacionalinio saugumo pagrindus ir tikslus, šio įstatymo reikalavimus, tarptautinės teisės principus ir normas.

5 straipsnis. Įgaliojimai sudaryti Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis

1. Lietuvos Respublikos Prezidentas, Ministras Pirmininkas ar užsienio reikalų ministras turi teisę atlikti visus veiksmus, susijusius su Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymu, be specialių įgaliojimų.

2. Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės vadovas arba Lietuvos Respublikos įgaliotas atstovas tarptautinėje konferencijoje, tarptautinėje organizacijoje ar viename iš jos organų

turi teisę derėtis dėl Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties sudarymo ar patvirtinti jos tekstą be specialių įgaliojimų atitinkamai su valstybe, kurioje jis yra akredituotas, arba tarptautinėje konferencijoje, tarptautinėje organizacijoje ar viename iš jos organų.

3. Kiti asmenys gali atlikti veiksmus, susijusius su Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties sudarymu, tik turėdami šio įstatymo 6 straipsnyje nustatyta tvarka suteiktus įgaliojimus.

6 straipsnis. Įgaliojimų sudaryti Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartis suteikimo tvarka

1. Priėmus sprendimą dėl tarptautinės sutarties sudarymo šio įstatymo 4 straipsnyje nustatyta tvarka, įgaliojimus atlikti veiksmus, susijusius su šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymu, suteikia Lietuvos Respublikos Prezidentas Vyriausybės teikimu ar Lietuvos Respublikos Prezidento pavedimu Ministras Pirmininkas. Įgaliojimus atlikti veiksmus, susijusius su Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymu, išskyrus šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytas sutartis, suteikia Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas, ministerijos ar Vyriausybės įstaigos, kurios kompetencijai priklauso sutartį rengti, teikimu, esant Užsienio reikalų ministerijos pritarimui.

2. Įgaliojimus sudaryti Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartis, kurioms netaikomas šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje numatytas tvirtinimas, suteikia Lietuvos Respublikos Vyriausybė ministerijos ar Vyriausybės įstaigos, kuri pagal kompetenciją rengia sutartį, teikimu, esant Užsienio reikalų ministerijos pritarimui.

3. Įgaliojamuosius raštus išduoda Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Įgaliojamieji raštai registruojami Lietuvos Respublikos įgaliojamųjų raštų registre Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje.

7 straipsnis. Ratifikuojamos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys

1. Turi būti ratifikuojamos šios Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys:

1) dėl Lietuvos Respublikos valstybės sienų nustatymo ir pakeitimo, išimtinės ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo delimitavimo;

2) dėl politinio bendradarbiavimo su užsienio valstybėmis, tarpusavio pagalbos, taip pat su valstybės gynyba susijusios gynybinio pobūdžio sutartys;

3) dėl atsisakymo naudoti jėgą ar grasinti jėga, taip pat taikos sutartys;

4) dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų buvimo ir jų statuso užsienio valstybių teritorijose;

5) dėl Lietuvos Respublikos dalyvavimo universaliose tarptautinėse organizacijose bei regioninėse tarptautinėse organizacijose;

6) daugiašalės arba ilgalaikės, sudaromos ilgesniam nei 5 metų laikotarpiui, ekonominės sutartys;

7) dėl užsienio valstybių kariuomenės vienetų buvimo ir jų statuso Lietuvos Respublikos teritorijoje;

8) nustatančios kitokias teisės normas negu galiojantys Lietuvos Respublikos įstatymai.

2. Taip pat ratifikuojamos tos tarptautinės sutartys, kuriose yra numatytas jų ratifikavimas.

8 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ratifikavimo tvarka

1. Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartis ratifikuoja Lietuvos Respublikos Seimas įstatymu.

2. Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartis ratifikuoti Lietuvos Respublikos Seimui teikia Lietuvos Respublikos Prezidentas savo iniciatyva ar pasiūlius Vyriausybei.

3. Remiantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytu įstatymu, parengiami ratifikavimo raštai.

9 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių tvirtinimas

1. Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, kurioms Lietuvos Respublikos Konstitucija ir šis įstatymas nenumato ratifikavimo procedūros, jeigu pačioje sutartyje nenumatyta kitaip, ir kurioms sudaryti įgaliojimai nebuvo išduoti šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tarptautinę sutartį tvirtina nutarimu.

3. Tarptautines sutartis Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti teikia ministerija, kurios kompetencijai priklauso sutartį vykdyti, suderinusi su Užsienio reikalų ministerija.

4. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma Respublikos Prezidento pasirašytoms tarptautinėms sutartims.

10 straipsnis. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos kompetencija Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įsigaliojimo procese

Tarptautinius veiksmus, susijusius su Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties įsigaliojimu, galiojimu ar veikimu (dokumentų, reikalingų tarptautinei sutarčiai įsigaliojti parengimas ir deponavimas, tarptautinės sutarties atidavimas saugoti depozitarui, pranešimas apie galiojimo sustabdymą ar nutraukimą ir kt.), atlieka Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

III. LIETUVOS RESPUBLIKOS TARPTAUTINIŲ SUTARČIŲ VYKDYMAS

11 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių privalomumas

1. Įsigaliojusias Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis Lietuvos Respublikoje privaloma vykdyti.

2. Jei įsigaliojusi ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis nustato kitokias normas negu Lietuvos Respublikos įstatymai, kiti teisės aktai, galiojantys šios sutarties sudarymo metu arba įsigalioję po šios sutarties įsigaliojimo, taikomos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties nuostatos.

3. Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinei sutarčiai vykdyti reikia priimti įstatymą ar kitą teisės aktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustatyta tvarka pateikia Seimui atitinkamo įstatymo projektą arba priima atitinkamą Vyriausybės nutarimą, ar pagal kompetenciją užtikrina kito teisės akto priėmimą.

12 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių vykdymas

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė užtikrina Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių vykdymą.

2. Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis taip pat gali nustatyti specialias šios sutarties vykdymo taisykles.

13 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių pakeitimas ar papildymas

Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis gali būti pakeista ar papildyta remiantis tarptautinės teisės normomis bei šio įstatymo II skyriuje nustatyta tvarka, jeigu pačioje tarptautinėje sutartyje nenustatyta kitaip.

14 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių denonsavimas ar galiojimo sustabdymas

1. Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys gali būti denonsuotos ar gali būti sustabdytas jų galiojimas tik vadovaujantis šių sutarčių nuostatomis, tarptautinės teisės normomis bei šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Denonsuoti Lietuvos Respublikos tarptautinę sutartį ar sustabdyti jos galiojimą pagal visuotinai pripažintas tarptautinės teisės normas ir šio įstatymo nuostatas nusprendžia Lietuvos Respublikos Vyriausybė, išskyrus Lietuvos Respublikos galiojančias ratifikuotas tarptautines

sutartis, dėl kurių denonsavimo ar jų galiojimo sustabdymo Lietuvos Respublikos Prezidento teikimu (jo iniciatyva ar Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlius) sprendžia Lietuvos Respublikos Seimas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių registravimas

Visos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys registruojamos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių registre Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje.

16 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių skelbimas

Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys Užsienio reikalų ministerijos teikimu skelbiamos „Valstybės žiniuose“.

17 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių registravimas Jungtinių Tautų Sekretariate

Įsigaliojusias Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija teikia registruoti Jungtinių Tautų Sekretariatui.

18 straipsnis. Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių“ pripažinimas netekusiu galios

Įsigaliojus šiam įstatymui, pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių“ (Žin., 1991, Nr. [16-415](#); 1992, Nr. [30-915](#)).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS